

Raadsmededeling openbaar

Nummer : 42-2025
Datum : 7 april 2025
B&W datum :
Beh. Ambtenaar : B.M.M. Rensen-Leeman
Portefeuillehouder : A.J. te Lindert
Onderwerp : Update vorming streekomroep

Aanleiding:

De voorbereidingen voor de nieuwe Mediawet zijn in volle gang. Voor de lokale omroepen betekent dit zij vanaf 2028 plaats moeten gaan maken voor 80 streekomroepen. Ook is het de bedoeling dat de (financiële) zorgplicht van gemeenten naar het Rijk gaat.

Voor een goede voorbereiding op de periode vanaf 2028 hebben we zowel met de gemeenten van streek “de Achterhoek” en de lokale omroepen overleg gevoerd. Er waren twee mogelijkheden om te reageren op de voorgenomen wetswijziging (via internetconsultatie) en op de streekindeling (via Change Board). In deze raadsmededeling informeren wij u hierover.

Inhoud mededeling:

Er is in oktober 2024 een regionaal overleg georganiseerd met de 9 Achterhoekse gemeenten, die deel uit maken van de beoogde streek “Achterhoek”. Tijdens dit overleg deelden de gemeenten, VNG en NLPO (Stichting Nederlandse Lokale Publieke Omroepen) hun perspectieven op de nieuwe wet en de verschillende belangen van gemeenten en omroepen.

Dit heeft geleid tot een gezamenlijke inbreng van de Achterhoek aan het Rijk op de internetconsultatie op het wetsvoorstel lokale publieke omroepen. Hierin uitten de gemeenten zorgen over de toereikendheid van de rijksbijdrage voor de streekomroep en het voortbestaan en de lokale journalistiek in de hele streek. Gezien de voorgestelde financiering vanuit het Rijk vragen de Achterhoekse gemeenten zich af of het mogelijk is voor streekomroepen om binnen de basisafspraken voor iedere gemeente voldoende lokaal toereikend media-aanbod te verzorgen. Er wordt daarnaast opgeroepen tot medefinanciering vanuit de gemeenten. De 9 Achterhoekse gemeenten hebben geuit dat zij dit onwenselijk vinden. Als met de wetswijziging de wettelijke taak en rijksbijdrage voor gemeenten vervalt, vinden wij dat het niet reëel is om te stellen dat gemeenten ook bij moeten dragen in dit basisaanbod. Daarnaast vragen de 9 Achterhoekse gemeenten aandacht voor voldoende frequenties/DAB aansluitingen voor lokaal toereikend media-aanbod in alle gemeenten en een scherpere advisering door gemeenteraden over lokale vrijwilligers, zodat duidelijk is waarover zij precies adviseren.

In hetzelfde bestuurlijk overleg bleek dat er geen breed gedragen standpunt was voor een streekwijziging. De streek de Achterhoek is een van de grootste streken. De Oost Achterhoek pleit voor een kleinere streek, vanwege voordelen zoals meer betrokkenheid van vrijwilligers, lokale betrokkenheid zoals lokaal toereikend media-aanbod en stabiele financiering (advertentie-inkomsten en rijkssubsidie). De wens die de gemeenten Aalten, Oost Gelre en Winterswijk hebben uitgesproken voor een kleinere streekindeling, wordt niet gedeeld door de andere gemeenten. Daarom trekken wij samen met de andere 8 gemeenten op in de lobby voor gezamenlijke punten, maar hebben wij met de gemeenten Aalten, Oost Gelre en Winterswijk apart de mogelijkheden verkend voor een andere streekindeling voor onze streek.

De NLPO biedt lokale publieke omroepen en gemeenten die structurele problemen ervaren of vermoeden met de actuele streekindeling, de mogelijkheid om een wijzigingsverzoek in te dienen.

Deze adviezen kunnen leiden tot wijzigingen in de kaart Nederlandse Streekomroepen. De Change Board (een adviescommissie) beoordeelt wijzigingsverzoeken en adviseert de raad van bestuur van de NLPO over aanpassingen in de kaart van Nederlandse Streekomroepen. De uiteindelijke indeling wordt door de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap vastgesteld en geldt vanaf 2028.

Op 28 maart hebben wij onze aanvraag ingediend. De visies van de betrokken omroepen zijn in deze aanvraag verwerkt. De lokale omroepen van Oost Gelre en Aalten hebben zelf ook een aanvraag ingediend. Eind april volgt een advies, met drie mogelijke uitkomsten:

1. Negatief advies: verdere stappen voor splitsing zijn niet kansrijk.
2. Positief advies met meer dan 80 streken: wetswijziging nodig, behandeling verwacht na zomer 2025.
3. Positief advies zonder extra streken: grotere kans op splitsing.

In alle scenario's blijven wij samenwerken met de 9 gemeenten in de Achterhoek in de lobby voor de gezamenlijke punten uit de internetconsultatie.

De volgende stukken zijn voor u bijgevoegd:
n.v.t.